ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

«БІЛІМДІ БАҒАЛАУДЫҢ ҚҰЗЫРЕТТІ-БАҒДАРЛЫ ЖҮЙЕСІ»
44-ші ғылыми-әдістемелік конференция МАТЕРИАЛДАРЫ

17-18 қаңтар 2014 жыл

3-кітап

МАТЕРИАЛЫ
44-ой научно-методической конференции «КОМПЕТЕНТНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ СИСТЕМА ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ»

17-18 января 2014 года

Книга 3

Содержание

Бияшева З.М., Шимшиков Б.Е., Колумбаева С.Ж., Бильдебаева Р.М.Оценка знаний в системе комплексного экзамена по специальности экология 3

Вишнякова Н.П.,Мартыненко И.И. Критерии оценки индивидуальных оздоровительных программ по физической культуре студентов КАЗНУ им. АЛЬ-ФАРАБИ, имеющих отклонения в состоянии здоровья 5

Гончарова А.В., Карпенюк Т.А., Игнатова Л.В., МукашеваТ.Ж, Бержанова Р. Мониторинг эффективности учебного процесса при реализации компетентностного подхода к подготовке специалистов: формы, критерии, параметры 8

Игнатова Л.В., Мукашева Т.Д., Бержанова Р.Ж., Гончарова А.В., Карпенюк Т.А., Кистаубаева А.С., Савицкая И.С. Портфолио – ориентир качественного обновления оценки уровня сформированности ключевых компетенций при преподавании биотехнологических дисциплин 13

Омирбекова Н.Ж., Даулетбаева С.Б., Жунусбаева Ж.К., Шулембаева К.К. Использование методических подходов для оценки качества знаний студентов по дисциплине «общая и молекулярная генетика» 16

Онгарбаева Д.Т., Мадиева Г.Б.,. Алимханов Е.А, Кожахметова К.Т. Совершенствование системы оценивания результатов обучения на специальности «физическая культура и спорт» 20

Сиротина С.Г., Таранова А.В. Применение метода проектов по дисциплине «физическая культура» 23

Торманов Н.Т., Аблайханова Н.Т., Уршеева Б.И «ВОУД» жайлы пікірлер, ойлар, ұсыныстар 27

Торманов Н., Атанбаева Г.Қ., Болатбек З. Адам және жануарлар физиологиясы пәнінен студенттердің білімін көпвариантты тестік тапсырмалар арқылы бақылау 28

Турашева С.К. Система критериев оценки знаний по биотехнологическим дисциплинам 31

Жүнісбаева Ж.Қ., Нармұратова М.Х. Студенттің өзіндік жұмыстарының сапасын бағалаудың формалары 34

Абишева З.М., Аблеева А.Г., Алиева Ж.Н., Уварова А.К. Оценка качества обучающихся специальности «Туризм» 36

Аблеева А.Г., АктымбаеваА.С., Айжолова Г.Р. Технология оценки знаний студентов специальности «Туризм» с участием работодателей 41

Абубакирова К.Д., Таныбаева А.К. Использование мультимедийных технологий в учебном процессе 43

Абубакирова К.Д., Таныбаева А.К. Проектный метод обучения как способ активизации учебного процесса 45

Литература

1. Ковалевский И. Организация самостоятельной работы студента // Высшее образование в России №1, 2000, с.114-115.
2. Правила проведения соревнований на территории Республики Казахстан по спортивному ориентированию с 01.01.2013 – ОО «ФСО» Республики Казахстан, 2012. – 54 с.
3. Мухина О.Н., Налетов Д.В., Прохоров А.М. Как провести соревнования: Энциклопедия спортивного ориентирования – Издательско-полиграфический центр Воронежского государственного университета, 2008. – 159 с.
4. Такое разное ориентирование. Сборник: Энциклопедия спортивного ориентирования – Издательско-полиграфический центр Воронежского государственного университета, 2009. – 253 с.

Н.Т. Торманов., Н.Т.Аблайханова, Б.И. Уршеева

«ВОУД» ЖАЙЛЫ ПІКІРЛЕР, ОЙЛАР, ҰСЫНЫСТАР

Соңғы кездері қазақ тілінің лексикосына шет елдің тілдерінде қолданылып жүрген терминдер мен мағынасы қысқарған аббревиатуралар (латынша-қысқа, қысқартылған) қолданыоып келеді. Енді «ВОУД» деген аббревиатураны орысшаға, одан қазақ тіліне аударсақ «Внешний оценка учебных достижений» қазақшасы жоғары оқу орнының білім сапасын сырттай бағалау («БССБ») деген ұғымды білдіреді деп ойлаймыз.

Бұдан бұрын яғни 2009 жылдары «Студенттердің қалдық білімін» тексеру деген атпен жүргізілген еді.

Әрине білім сапасын бақылауды қандай атпен атасақта жоғары оқу орнын бітірушілердің мамандығы бойынша алған білімінің сапасына байланысты еліміздің өркендеуіне оның экономикалық,ә леуметтік, индустриялық дамып әлемдегі алдыңғы қатарлы 50 елдің қатарына қосылудың басты кепілі, интеллектуалды тұлғаларды дайындап өмірге жолдама беру.

Сондықтанда КР Білім және ғылым министрлігінің бұндай шараларын дұрыс мақұлдауымыз тиіс.

Біракта, осы жұмыстар дұрыс жолға қойылып жатыр ма? Білім сапасын бағалау концепциясы дұрыс анықталғанба? Нәтижесі не беріп жатыр? Бұрында өткізілген жылдары, егер студент осындай бақылаудан өтпесе тиісті минимальды көрсеткіштен өте алмаса оны оқудан шығарамыз деген болатын, ал кейінгі жылдары 2010-2011 жылдары сол студентті сол курсіне қайтадан отырғызуды айтқан болатын.

<u>Біріншіден</u> осы шаралардың қалай орындалғаны жайлы ақпарат жоқ. Тек 2012-2013 жылдардан бастап осындай байқаудан өтпеген студенттерге байланысты, сол мамандықты қысқартып, көптеген студенттердің арасында қобалжу туғызып келеді.

Осыған орай бізге де әртүрлі ойлар туғызады. Неліктен білім министрлігі сол мамандықты ашуға рұқсат бергенде, ол мамандықтың еліміз үшін, экономика үшін, әлеуметтік жағдай үшін қандай маңызы бар, болашағы қандай, қандай нәтиже береді деген сұрақтарға сүйеніп жасауы керек еді.

<u>Екіншіден</u>Сол мамандықтарда оқитын студенттердің білім сапасын төрт пәннен бақылау арқылы қорытынды жасауға бола ма? Кейбір пәндер 2-3 жыл бұрын өтіп кетсе, кейбір пәндерді әлі оқып игеріп болған жоқ.Сондықтан сондай пәндерден студенттердің білім сапасын қалай бағалауға болады?

Үшіншіден «ВОУД» өткізуге арналған тестік тапсырмалар, бұдан бұрынғы бақылау жүргізгенде 5 сұрақтың ішінде бір дұрыс жауабын табуды талап етсе, биылғы бақылауда көпвариантты тестік тапсырмаларда берілген 5, 6, 8 сұрақтың ішінен бір, екі, үш дұрыс жауабын табуды сұраған.

Бұндай әдіспен тексеру бақылауға екі ай қалғанда хабарлады. Әрине студенттер осы талапқа бейімделуге психологиялық тұрғыдан дайын емес екендігін байқатты.

Төртіншіден. Ұлттық тестілеу орталығы жіберген тестік тапсырмалардың да құрылымында, мазмұнында, дистракторларды жасауында көптеген кемшіліктер болғандығын байқадық.

Биылғы Биология-5В060700 мамандығы бойынша 37 студентке жүргізілген бақылауға талдау жасап, байқағанда берілген тестік тапсырмалардың ішінде көптеген сұрақтардың түсініксіздігін, дистракторлардың дұрыс таңдалынып берілмегенін, мазмұнында түсініксіз сөздер, шеттілдік сөздер, оның қазақша баламасын бермегендігін, кейбір тестік тапсырма жасау ережесіне келмейтін сұрақтарды кездестірдік.

Мысалы:1632 сұрақтардағы 9, 10, 12 тестік тапсырмаларға баға беретін болсақ кейбір ыңғайсыз жерлерін байқауға болатын.

9. Әңгіме әдісінің түрлері:

А. Тестке жазбаша жауап

В. Ақпарат

С. Көрнекі

Д. Жазбаша

Е. Топсеруен

Енді осы сұраққа көңіл аударсақ біріншіден Биологияны оқыту әдісінде «әңгіме» әдіске жатпайды, ол сөз сөйлеу әдісінің тәсілі, яғни сабақты түсіндірудің бір ғана түрі немесе тәсілі.

Сондықтан әдіспен тәсілді шатастырмау керек. Ал осы сұрақтың жауабына келсек, бірде бірі дұрыс емес. Яғни студенттің ойын шатастыруды алдын ала жасалған сияқты.

10. Сабақ өткізудің негізгі бөлімдері деген сұрақ берілген. Бұл жерде сабақ өткізудің кезеңдері деген дұрыс. Себебі 45 минуттық сабақты өткізу рет-ретімен орналасқан бірнеше кезеңдерден тұрады. Берілген жауаптары да дұрыс қарастырылмаған.

12. Тапсырманыңда жасалу формасы түсініксіз және берген жауаптары да дұрыс емес. «Ауылішілік», «Қалалық», «Гистологиялық» топсеруен деген жоқ. Сондықтанда дистракторларды жасағанда студент сенетіндей етіп айтқан жөн болар еді.

1636 сұрақ бойынша

4. «Әдістемелік білім беру жүйесіндегі «құзыреттілік» ұғымы басты ролге ие, себебі деген тест. Бұл тесттік тапсырманың да мағынасына үңілсек «әлемдік құзыреттік» деген ұғым жоқ. Бұл әлемдік емес. «Құзыреттік» әрбір кәсіби маманға тән қасиет. Ол мұғалім болмаса, слесарь бола ма, ол спортшы болама, сондықтанда «құзыреттілікті» әлемдік деп атауы орынсыз.

9. Биология кабинетінде болатын көрнекті құралдар жүйесі деген.Осы тестік тапсырманың 6 жауабы дөрекі түрде берілген, тек Е жауабы ғана икемге келеді, басқа жауаптары «күлкі» туғызады.

1653 сұрақта

18. Мектептің оқу-тәжірибе алаңының жұмыс сыныбы бөлімінде деген тест. Бұл тестінің де 7 жауабы да айтуғада, ойлауға да басқа симайтын сөздер.

23. Демеу-ізденушілік (эвристикалық) әдіс. Бұл тестік тапсырманың мағынасына түсіну тіпті қиын. Демеу-ізденушілікті эвристика деп атауды бірінші рет естідім. Әрине бұл тестік тапсырмалар жеке-жеке студенттерге келген. Есінде қалғандарына бірігіп талдау жасап осындай қорытындыға келдік. Ал, осы тестерді көріп таң қалдық. Қандай мұғалімдер жасап, студенттерді шатастырып жүр деген ой келді. Өтірік айтқанда шындыққа жақындатып айту керек қой. Атақты ақын Қадыр Мырзалиев айтқандай «Өткізу үшін шындыққа, өтірік қостым ептеген». Дәл осы тестік ьапсырманы жасау кезінде ойланатын нәрсе.

Қорыта келе айтатынымыз:

1. Студенттердің арасында осындай келіспейшілік туындамас үшін, оған баға беріп анық-қанығына жетуге болар еді, егер «апелляция» беріліп, оны құзыреттілігі бар комиссия қараса.
2. Биология (ғылым) мамандығының оқу жоспары бойынша биологияны оқытудың жаңа технологиясы пәні 2013-2014 оқу жылының 7 семестрінде оқытыла бастады. Студенттерге небәрі 6 апта ғана дәріс оқыдық. Ал, олар әлі 9 апта оқып, емтихан тапсырып, 5 апталық педагогикалық практиканы өткен жоқ. Сондықтанда, олардың «қалдық» білімі түгіл, «алғашқы» білімі де қалыптасқан жоқ. Осыған орай студенттердің арасында ренжіс байқалып жатыр. «Амал қанша көнеміз енді».
3. «ВОУД»-ты бұдан былай 8 семестрде оқу жоспары бойынша барлық пәндерді толық өткеннен кейін жүргізген дұрыс шығар деп ойлаймыз. Нәтижесі бойынша көрсетілген «барьерді»өте алмаса дипломды бермей екінші жылға қалдыру керек.

Н.Торманов, Г.Қ. Атанбаева, З. Болатбек

АДАМ ЖӘНЕ ЖАНУАРЛАР ФИЗИОЛОГИЯСЫ ПӘНІНЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ БІЛІМІН КӨПВАРИАНТТЫ ТЕСТІК ТАПСЫРМАЛАР АРҚЫЛЫ БАҚЫЛАУ

Оқу пәнінен студенттердің білімін бағалаудағы басты мақсат, олардың оқу материалдарын қалай түсінгендігін, яғни іскерлік, шеберлік,ептілігін анықтау. Сонымен қатар білімінің қаншалықты